

● O ministři, Liškách, Vectronu Dual a taky garáži mého otce ... str. 2 ● Předpisový výklad znění „Stůj, zastavte všemi prostředky“ ... str. 2 ● Historie loga Českých drah ... str. 3 ● Může za nedovolenou jízdu vždy strojvůdce? ... str. 4 ● Velký zkušební okruh u Cerhenic slaví šedesát let... str. 5 ● Uctění památky kolegů, kteří zahynuli při srážce vlaku u výhybny Radonice ... str. 6 ● Společenská kronika ... str. 6 ●

číslo 15 - 16

31. srpna 2023
ročník 76

Zájmy strojvůdce

“VLASTNÍ SILOU”

ČTRNÁCTIDENÍK ODBOROVÉ ORGANIZACE FEDERACE STROJVŮDCŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Ohlednutí za mezinárodními aktivitami FSČR v 1. pololetí Setkání v Šoproni a Bruselu

I v první polovině letošního roku se zástupci Federace strojvůdců České republiky několikrát aktivně zapojili do mezinárodního dění. Dnes se vrátíme k jednáním v Šoproni a Bruselu.

Přijali jsme pozvání maďarských kolegů na schůzku zástupců odborových organizací našeho regionu bez rozdílu, zda působí v ALE či ETF. A tak se 25. dubna v maďarské Šoproni sešli představitelé a prezidenti organizací zastupujících strojvedoucí v Maďarsku, České republice, Slovensku, Rakousku a Slovinsku.

Nebylo to první jednání v této sestavě. Obdobné setkání se již uskutečnilo v Rakousku v roce 2019 s představiteli a přáním všech účastníků scházet se každoročně. Bohužel pandemie Covidu 19 překázala tyto plány. Cílem zamýšlených schůzek bylo vzájemná informace o situaci v resortu železniční dopravy

a podmínkách jeho zaměstnanců, především strojvedoucích, v jednotlivých zemích.

Preference národních dopravců

Pracovní sociální podmínky ve výše uvedených státech jsou, stejně jako podmínky finanční, odlišné a dané jednak možnostmi konkrétních dopravních společností, velikostí obsluhovaného území a částečně i místními tradicemi. Smutnou skutečností je, že v žádném z uvedených států neproběhla liberalizace železničního dopravního trhu tak masivně a překotně jako v České republice. V ostatních zemích nepůsobí ani polovina dopravců jako u nás a rekrutují se prakticky jen z resortu nákladní dopravy. V osobní dopravě se ostatní státy stále snaží preferovat národního dopravce a konkurenci v ní prakticky tvoří jen zahraniční dopravci v řádu jednotek. Rovněž v žádném z uvedených států nedochází ke křížovému zaměstnávání strojvedoucích mezi více dopravci. Odpadá tak nutnost zákonem cestou kontrolovat dobu řízení a odpočinku strojvedoucích.

Pracovní sociální podmínky ve výše uvedených státech jsou, stejně jako podmínky finanční, odlišné a dané jednak možnostmi konkrétních dopravních společností, velikostí obsluhovaného území a částečně i místními tradicemi. Smutnou skutečností je, že v žádném z uvedených států neproběhla liberalizace železničního dopravního trhu tak masivně a překotně jako v České republice. V ostatních zemích nepůsobí ani polovina dopravců jako u nás a rekrutují se prakticky jen z resortu nákladní dopravy. V osobní dopravě se ostatní státy stále snaží preferovat národního dopravce a konkurenci v ní prakticky tvoří jen zahraniční dopravci v řádu jednotek. Rovněž v žádném z uvedených států nedochází ke křížovému zaměstnávání strojvedoucích mezi více dopravci. Odpadá tak nutnost zákonem cestou kontrolovat dobu řízení a odpočinku strojvedoucích.

Přeshraniční podpora

Co se týká odborové organizovanosti v jednotlivých zemích, jsme bohužel na posledním místě. Je to smutné zjištění, jež je částečně dáno i vysokým počtem

alternativních dopravců u nás a tradicemi v jednotlivých státech. Ve Slovinsku mají prý 99% organizovanost strojvedoucích, neboť cesta k tomuto povolání vede přes členství v odborech.

Druhým důležitým bodem setkání byla snaha o zorganizování přeshraniční podpory v případě, že strojvedoucí zajišťující do sousedního státu bude potřebovat v rámci svého pracovního výkonu komunikovat s drážními vyšetřujícími orgány nebo policií při vzniku např. mimořádné události. K tomu by měly všechny zainteresované strany zajistit v blízkosti přechodových stanic kolegy strojvedoucí, kteří mají dobrou znalost jazyka sousedního státu a budou ochotni být nápomocni při komunikaci s uvedenými orgány. Pro nás tedy přichází v úvahu zajistit kolegy, kteří ovládají němčinu a pracují v blízkosti přechodových stanic do Rakouska.

Bruselské jednání ALE

Druhou, snad ještě významnější mezinárodní akcí, bylo pravidelné jednání Představenstva ALE konané v Bruselu ve dnech 7. a 8. června. Jeho význam spočíval především v tom, že kromě obvyklé agendy se vrcholová představenstva ALE zúčastnili jednání Evropské komise v prostorech Evropského parlamentu, která měla v tomto období na programu projednávání změn 4. železničního balíčku a Směrnice o vydávání osvědčení strojvedoucím. Zástupci ALE jsou členy expertní skupiny, která se dané problematice věnuje. Zasedání vedení naší mezinárodní organizace právě Bruselu mělo za cíl podpořit námi navrhané změny a připomenout odpovědným funkcionářům evropského parlamentu, že smysluplná legislativa ukotvená v uvedených dokumentech je pro nás zásadní prioritou, neboť ovlivní provozování drážní dopravy prakticky v celé Evropě.

Jaroslav Vondrovic, foto archiv

Inflační doložka s ČD dohodnuta Příplatky se nezruší

Ve čtvrtek 10. srpna došlo k uzavření dohody o vyplacení mimořádné odměny - tzv. „inflační doložky“ mezi odborovými centrály a Českými drahami a. s. ve výši 10 000 Kč v e výplatě za měsíc srpen. Zároveň bych vás rád informoval o dalších dohodách, které byly součástí tohoto jednání a stanoví principy plánovaných změn v odměňování.

V první řadě mohu ujistit, žádné příplatky rušeny nebudou, tedy zaměstnanci o peníze z těchto příplatků nebudou připraveni. Část příplatků bude zapracována do tarifů a část do osobního ohodnocení. Vzhledem ke skutečnosti, že tyto příplatky byly doposud vyjádřeny nominální hodnotou, a především jejich hodnota nebyla více než 10 let navýšena, považujeme převedení jejich nominální hodnoty na procentuální jednoznačně za přínos.

Dalším kladem je převedení příplatků za režim práce, nepravidelný nástup a směny kratší než 6 hodin do tarifního stupně. Tento fakt přinese při každém dalším mzdovém nárůstu i růst jejich současné hodnoty (do tohoto roku

nárůst tarifní mzdy neznamená navýšení těchto příplatků).

Stejně platí pro příplatky převedené do osobního ohodnocení. Ty budou ve fixní (tedy pevné) složce osobního ohodnocení a budou vyjádřeny v procentech.

Konkrétní a podrobná kritéria osobního ohodnocení budou dohodnuta při dalších jednáních. Výše popisované principy se vztahují na všechny zaměstnance ČD a. s.

Prezidium Federace strojvůdců vás bude informovat zejména prostřednictvím předstevů ZO nebo na schůzích vašich organizací. Informace také najdete na našem webu, případně se obraťte na svého oblastního zástupce.

Jaroslav Vincour

Přijali jsme 25. dubna pozvání maďarských kolegů na schůzku zástupců odborových organizací našeho regionu bez rozdílu, zda působí v ALE či ETF.

Jiří Šafařík ve výboru AKV

Předposlední červnový den se v Praze konala tentokrát volební 32. valná hromada Asociace pro rozvoj kolektivního vyjednávání a pracovních vztahů, známá pod zkratkou AKV. Jejím členem je několik let i naše odborová organizace Federace strojvůdců ČR.

AKV má za cíl zvyšování úrovně kolektivního vyjednávání a uzavírání kolektivních smluv. Zaměřuje se nejen na pracovní právo a sociální zabezpečení, ale i na ekonomické dopady a potřeby zaměstnanců a sociálních partnerů.

Valná hromada probíhala dle navrženého a následně schváleného programu. Zprávu o činnosti za r. 2022 přednesl stávající předseda Bořivoj Šubrt a zároveň všem oznámil, že již nebude kandidovat na předsedu AKV. Zprávu o hospodaření přednesl místopředseda Radovan Burkovický a zprávu revizní komise Petr Beroušek.

Pak proběhly volby do výboru této asociace, ve kterých se volilo 13 členů výboru a 3 členové revizní komise. Celkem se voleb zúčastnilo 34 členů,

odevzdané volební lístky byly platné.

Po součtu hlasů byl do výboru AKV opětovně zvolen náš člen Prezidia FSČR Jiří Šafařík, který je zároveň členem Kolegia expertů, což je poradní orgán z členů AKV zabývající se především výkladem právních předpisů, teoretickými a koncepčními otázkami v oblasti působnosti AKV.

Novým výborem byl potom zvolen nový předseda Michal Peškar a dva místopředsedové Radovan Burkovický a Marta Ctiborová. Do revizní komise byli zvoleni stávající členové, předseda Petr Beroušek a dále kolegyně Jarmila Pavlátová a Vladislava Dvořáková.

V závěru byl dlouholetý předseda Bořivoj Šubrt zvolen čestným předsedou a čestným členem AKV. (red)

I z malé jiskry bývá velký požár!

Staré lidové rčení jsem si dovoluji použít v souvislosti s vážnou nehodou z pondělka 27. června 2022 v 5.03 hod. v Bohumině – srážky SC 516 Pendolino s posunující lokomotivou řady 742. Při srážce zahynul strojvedoucí SC 516 a sedm osob bylo zraněno. Hmotná škoda dosáhla téměř 239 milionů Kč. Bezprostřední příčinou vážné nehody bylo nerespektování návěsti Stůj odjezdového návěstidla L 2 a nezajištění provedení orientační dechové zkoušky na požití alkoholu u strojvedoucího SC 516 jeho nadřízeným ve směně. To ukládá vnitřní předpis ČD BOZP. A právě toto opomenutí bylo onou příslovečnou malou jiskrou, která

způsobila velký požár – vážnou nehodu s tragickými následky! Strojvedoucí totiž nastoupil do služby opožděně a ve stavu střední opilosti.

Nehodu vyšetřovaly orgány činné v trestním řízení a samozřejmě i Drážní inspekce. Součástí rozsáhlé a velmi pečlivě zpracované Závěrečné zprávy o výsledcích šetření mimořádné události je také bezpečnostní doporučení pro Drážní úřad, vydané Drážní inspekcí v souladu s ustanovením § 53e odst. 1 zákona o dráhách.

V následujících řádcích chci poukázat na část zmíněného bezpečnostního doporučení DI, které doporučuje stanovit jako další bezpečnostní pojistku

spoluodpovědnost vlakové čtyři za to, že vlak neodjede z dopravní určené pro výstup a nástup cestujících z prostoru k tomu určeného (nástupišťe) a vybavené odjezdovými (cestovými) návěstidly proti návěsti Stůj – tak jak tomu bylo v Bohumině. Zde byla návěst Stůj odjezdového návěstidla L 2 dobře viditelná z nástupišťe a z místa, odkud byla dána strojvedoucímu návěst Souhlas k odjezdu... Žádný platný předpis totiž takovou povinnost neukládá. Není účelem těchto řádků podrobně rozebírat toto bezpečnostní doporučení, ostatně každý si je může přečíst na internetových stránkách Drážní inspekce www.dicr.cz v oddíle mimořádné

události a závěrečné zprávy v ročníku 2022.

Drážní inspekce ve zmíněných souvislostech navrhuje v bezpečnostním doporučení Drážnímu úřadu, aby ve spolupráci s Ministerstvem dopravy ČR byla upravena vyhláška číslo 173/1995 Sb. – Dopravní řád drah, a spoluodpovědnost vlakové čtyři zde byla definována. To je nepochybně správné, neboť vyhláška č. 173/1995 Sb. je závaznou právní normou pro všechny právní subjekty provozující drážní dopravu na území našeho státu.

Dnes provozuje drážní dopravu na síti SŽ celkem 118 dopravců, z toho oprávnění provozovat osobní dopravu má

čtyřicet z nich. Podle podílů na výkonech v roce 2022 (vlakové kilometry) patří první místo Českým drahám s 82,65 %, druhý je RegioJet s 5,54 % a třetí Arriva vlaky s 5,16 %. Podíl ostatních dopravců v osobní dopravě nepřesahuje 2 % vlkm.

A právě u největších dopravců se může projevit příkladná iniciativa a odpovědnost, že bezpečnostní doporučení Drážní inspekce zahrnou do svých vnitřních předpisů ještě před navrhanou změnou vyhlášky č. 173/1995 Sb. Byl by to vítaný a velmi potřebný krok ke zvýšení bezpečnosti provozu na našich kolejích.

Vladimír Selucký

